

законодавчих актах є різним, що пов'язано із ступенем розвитку приватного права у відповідній країні, ментальністю, впливом звичаїв, релігії, традицій та з демократичними процесами і політико-правовим устроєм загалом.

Список використаних джерел

1. Подковенко Т.О., Бобер С.Ю. Право на життя як найвища цінність. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. №2. URL: http://www.pap.in.ua/3_2016/10.pdf (дата звернення: 10.10.2019).
2. Самойленко С.П. Європейські стандарти прав людини: загальнотеоретична характеристика. 2009. №1. URL: <http://topref.ru/referat/32085.html> (дата звернення: 10.10.2019).
3. Стефанчук М.М. Поняття й ознаки правоздатності в сучасній цивільно-правовій доктрині. 2016. №3. URL: http://vjhr.sk/archive/2016_2_1/20.pdf (дата звернення: 10.10.2019).
4. Харарі, Ювал Ной. 21 урок для 21 століття; пер. з англ. О.Дем'янчука. Київ: Форс Україна. 2018. 416 с.
5. Rhonda Kopelon Human Rights Begin at Birth: International Law and the Claim of Fetal Rights. An international journal on sexual and reproductive health and rights. 2005. 129 p. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1016/S0968-8080%2805%2926218-3?scroll=top&needAccess=true> (дата звернення: 10.10.2019).
6. Shivam Goel Concept of Rights in Islam. Lambert Academic Publication. 2015. 65 p. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2583422 (дата звернення: 10.10.2019).

Мартинюк В.Б.
*студент магістратури
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: д.ю.н., професор кафедри
цивільного права і процесу ТНЕУ
Теремецький В.І.*

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВО В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Швидкий та невпинний розвиток інформаційних технологій, в особливості глобальної Інтернет мережі, зумовив збільшення кількості правопорушень, пов'язаних з використанням об'єктів авторського права. Такі порушення ідентичні й тим, що відбуваються поза сферою мережі, однак доступність копіювання об'єктів авторського права в Інтернеті та складність доведення факту порушення авторського права не завжди дає можливість скористатись правом на захист.

На стартовому етапі розвитку Інтернет-мережі, складно було уявити поширення діючих норм на правовідносини, що виникають в мережі. В результаті цього, відбулась підготовка законопроектів, які мали б регулювати правовідносини що виникають в Інтернеті. Потрібно відзначити, що захист авторського права в мережі Інтернет, досі не має правового освітлення в

законопроектах нашої держави. Необхідність в розробці та обговоренні питань захисту авторських прав в мережі Інтернет – досить важлива тема в наш час. Увагу на цю проблему люди почали звертати відносно недавно, коли «всесвітня мережа» стала буденністю майже для кожного. Кількість порушень прав автора в Інтернеті збільшується з кожним роком. Отже, основною проблемою законодавства України, яке захищає авторські права, є його невідповідність сучасним реаліям.

Права автора, частіше всього порушуються шляхом незаконного отримання прибутку від використання творчої роботи особою, яка не має права заробляти на творі. В основному в Інтернеті порушуються авторські права на такі об'єкти інтелектуальної власності як: літературні твори, фотографії, музичні та відео роботи тощо. Головною причиною масового порушення прав інтелектуальної власності в мережі – простота копіювання з технічної точки зору. Сучасний користувач затрачає мінімум часу для отримання точної копії, яка не поступається оригіналу за якістю. Безумовно, що самим правовласникам не завжди під силу відслідкувати поширення об'єктів авторського права в мережі, та їх подальше використання. Автори фактично не спроможні захистити свої права, тими ж способами що і в звичайному середовищі. Саме тому на різних ресурсах, можна зустріти однаковий, або дуже схожий продукт, а встановити хто справжній автор досить проблематично. Це і спонукає авторів унікального авторського продукту, наполягати на законодавчому захисті своїх прав.

Можна виділити основні етапи розповсюдження авторського твору в мережі Інтернет:

- копіювання об'єкту в тій формі, в якій він далі буде використовуватись на пам'ять комп'ютера чи сервер. Такий запис, згідно ст.15 Закону України «Про авторське право в суміжні права», є відтворенням авторського твору [1];

- поширення доступу до записаного авторського твору третіми особами. Розповсюдження повного твору, чи його фрагментів без згоди автора, буде вважатись порушенням авторського права;

- завантаження об'єкта авторського права на комп'ютер. Однак, відповідно до ст.25 Закону України «Про авторське право в суміжні права», завантаження копій товарів для використання виключно в особистих цілях, не вважається порушенням авторського права [2, с. 7].

На даний момент відомо різні способи захисту авторського права в інформаційному просторі Інтернет. Аудіовізуальні твори найпростіше захистити за допомогою такого засобу, як «цифровий водяний знак». Цифровий водяний знак – елемент в графічному цифровому файлі, який використовується для ідентифікації власника авторських прав. Водяний знак містить в собі коротку інформацію про власника конкретного твору, а пізніше з'являється при відтворенні даного об'єкту. Окрім того, водяний знак допомагає захистити твір від будь-яких редагувань.

Деякі сайти надають користувачам електронну ліцензію на опублікований ними твір. Звичайно, електронна ліцензія не може захистити від незаконного копіювання твору, однак вона буде надавати собою доказ судовій справі по захисту авторських прав.

Інколи медіа-компанії створюють власні ресурси в мережі Інтернет, на яких вони поширюють свою продукцію як на комерційній основі, так і

безплатно. Це також можна назвати свого роду способом захисту авторських прав в глобальній мережі.

Однак, все це не можна віднести до юридичних способів захисту. Необхідно звернути особливу увагу на законодавство і розробку саме правових методів захисту авторських прав в Інтернеті. Так, на наш погляд, доцільно на міжнародному рівні розробити окремий нормативно правовий акт, присвячений захисту авторських прав в мережі Інтернет. Далі, відштовхуючись від цього правового акту, окремі держави змогли б розвивати внутрішню систему захисту авторських прав.

Міжнародний нормативно-правовий акт, присвячений захисту авторського права в мережі, повинен включати в себе такі положення, як: особливості електронної реєстрації авторських прав на твори, що поширюється в інформаційній мережі; види санкцій за різноманітні порушення авторських прав в мережі Інтернет; особливий порядок розгляду справ про порушення авторських прав в мережі Інтернет. Крім того, в даний нормативно правовий акт, слід включити положення про найбільш поширені та дієві технічні способи захисту авторських прав. Головною метою розробки – спрощення процедури доказу володіння правами на конкретний твір і відшкодування збитків авторам, чий права були порушені в мережі, а також, запобігання скоєння нових злочинів.

Розробка такого нормативно-правового акту на міжнародному рівні, послужить хорошим фундаментом для розвитку вітчизняного законодавства, щодо питань захисту авторських прав в мережі Інтернет.

На сьогодні, враховуючи складність контролю за завантаженням та розповсюдженням інформації в Інтернеті, можливістю анонімного доступу до мережі, практично неможливо встановити особу правопорушника, і притягнути її до відповідальності за порушення авторського права [3, с. 102].

У випадку порушення прав на інтелектуальну власність, правовласник може звернутися до власника сайту, з вимогою зупинити дії, що порушують його авторські права. Протягом доби з моменту отримання заяви, власник ресурсу зобов'язаний видалити інформацію, в тій частині, в якій вона порушує авторські права. Якщо ж вищевказані дії не принесли результат, потрібно звертатися до суду з вимогою видалення розміщеного твору або зазначення авторства, відшкодування збитків чи одноразове грошове стягнення, тощо.

Отже, розвиток мережі Інтернет, як інструменту для розповсюдження відео, музики, творів літератури тощо, відбувається настільки швидко, що законодавець не встигає реагувати на ті зміни, які відбуваються в суспільстві. Це свідчить про те, що охорона та захист авторського права в мережі є одним з пріоритетних завдань кожного громадянина, який використовує об'єкти авторського права, та тих, чий права були порушені.

Сьогодні, в законодавстві не міститься норм, які б прямо вказували на Інтернет як на одну з сфер в якій можуть бути порушені права автора, однак, воно направлене на захист авторського права в цілому, що має включати в себе і сферу Інтернет.

Список використаних джерел

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України в редакції Закону від 11.07.2001 р. № 2627-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 43. Ст.214.